

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2022

IT-TMIEN SENA **L-ETIKA** **HIN: Siegħa**

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

1. Imla bil-kelma t-tajba mill-kaxxa. L-ewwel waħda lesta bħala eżempju.
(10 marki)

Bibbja	Moskea	Qassis
Rabbi	Sinagoga	Koran

- a) Post Lhudi ta' qima Sinagoga
- b) Awtorità reliġjuża Lhudija _____
- c) Awtorità reliġjuża Kristjana _____
- d) Test sagru Kristjan _____
- e) Post Musulman ta' qima _____
- f) Test sagru Musulman _____

2. Imla bil-kelma t-tajba mill-kaxxa. (10 marki)

l-obbligu	ħażin	awtorità
nirriflettu	tagħżel	

Il-libertà hija s-setgħa li _____ x'għandek tagħmel u kif iggib ruħek. Dan ma jfissirx li għandna d-dritt li ngħixu u nagħmlu kif jogħgobna. Il-bnedmin kollha għandhom _____ li jirrispettaw id-drittijiet tal-oħrajn. Meta neżercitaw il-libertà tagħna, nistgħu nagħzlu li nagħmlu dan b'mod tajjeb jew _____.

Huwa għalhekk li għandna _____ fuq l-għażliet tagħna. Il-libertà ma tfissirx in-nuqqas ta' regoli, fil-fatt m'hemm l-ebda libertà mingħajr rispettt għar-regoli. In-nies fl-_____ għandhom is-setgħa u d-dmir li jinfurzaw ir-regoli biex is-soċjetà tiffunzjona b'mod aktar faċli.

3. Imla t-tabella li ġejja b'konsegwenzi prevedibbli u imprevedibbli. L-ewwel waħda lesta bħala eżempju. (10 marki)

Azzjoni	Konsegwenzi prevedibbli	Konsegwenzi imprevedibbli
Tqarraq b'eżami.	Ikollok riżultati tajbin.	Tista' titkeċċa jekk tingqabad.
Tfixxkel u twaqqaq student fil-bitħa.		
Tixgħel nar f'żona ta' msaġar.		
Tibgħat messaġġ li jwegġa' fuq pjattaforma tal-midja soċjali.		
Tikteb ismek b'marker permanenti fuq l-iskrivanija tiegħek.		
Tisraq minn supermarket.		

4. Wieġeb il-mistoqsijiet li ġejjin dwar il-moralità u r-religjon.

a) X'inhi l-moralità? (5 marki)

b) Hemm bżonn li wieħed isegwi religjon biex ikun persuna morali? Għaliex jew għaliex le? (4 marki)

c) Semmi tliet similaritajiet li jeżistu bejn l-Iżlam u l-Kristjaneżmu. (6 marki)

1.

2.

3.

5. Aqra s-sitwazzjoni u mbagħad wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

Chen trid toħroġ ma' sħabha nhar is-Sibt filgħaxija. Il-ġenituri tagħha jaħsbu li hija żgħira wisq biex tagħmel dan għax għad għandha 13-il sena. Huma ddiskutew magħha u qalulha għaliex jaħsbu li m'għandhiex toħroġ s'issa. Madankollu, hallew id-deċiżjoni f'idejha. Chen kellha l-libertà li tagħmel jew għażla tajba jew ħażina.

- a) Semmi għażla li Chen tista' tagħmel. Għid jekk hijiex għażla tajba jew ħażina.

(4 marki)

- b) Għaliex tkun għażla tajba jew ħażina? (6 marks)

- c) Semmi żewġ konsegwenzi li jistgħu jirriżultaw mill-għażla ta' Chen. (6 marki)

1.

2.

6. Aqra l-istorja u mbagħad wieġeb il-mistoqsijiet.

Yasir mar fuq kampeġġ mal-grupp tal-iScouts lokali. Huma kellhom lista ta' regoli li għandhom jobdu. Yasir ma kienx kuntent b'dan. Huwa ħaseb li l-ikkampjar kien se jkun b'hal btala: jista' jqum x'hin irid, jiekol dak kollu li jrid, u jmur jgħum kull meta jixtieq. Madankollu, il-mexxejja qalulu li kellu jobdi r-regoli tal-kamp għall-benefiċċju tiegħu stess u għall-benefiċċju ta' ħaddieħor. Yasir beda jgerger u qalilhom li suppost kellu l-libertà li jagħmel dak kollu li ried.

- a) Ikteb tnejn mir-regoli li taħseb li Yasir kellu jsegwi. (4 marki)

- b) Għaliex huwa importanti li jsegwu r-regoli? (5 marki)

- c) X'taħseb li jgħri jekk ħadd mit-tfal ma jsegwi r-regoli? (6 marki)

7. Ikteb madwar 120 kelma dwar dan li ġej.

(24 marka)

L-Artikolu 18 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem (UDHR) jgħid li lkoll għandna d-dritt għat-twelmin tagħna, li jkollna jew ma jkollniex religjon, jew li nibdluha. Għaliex huwa importanti li tkun liberu li tagħzel it-twelmin tiegħek stess u li tirrispetta l-għażliet ta' nies oħra f'dak li jagħzlu li jemmnu?

Iddiskuti f'madwar 120 kelma.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

TMIEM IL-KARTA